„Danskeren,"

et halvugentlig Nyheds- og Oplysningsblad for det danske Folk i Amerika,

udgivet af

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,

Blair, Nebr.

„Danskeren" udkommer hver Tirsdag og Fredag.

Pris pr. Aargang i De Forenede Stater $1.50; til Udlandet $2.00.

Bladet betales i Forskud. Bestilling, Betaling, Adresseforandring og alt andet angaaende Bladet adresseres:

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,

Blair, Nebr.

Redaktør: A. M. Andersen.

Alle Indsendelser adresseres: Danskeren, Blair, Nebr.

Entered at the Post Office at Blair, Neb., as second-klas matter.

Advertising Rates made known upon application.

„Danskeren"

bliver sendt til Subskribenter, indtil udtrykkelig Opsigelse modtages af Udgiverne og al Gæld er betalt, i Overensstemmelse med De Forenede Staters Postlove.

Naar Læserne henvender sig til Folk, der annoncerer i Bladet, enten for at købe hos dem eller for at faa Oplysninger om det annoncerede, bedes de altid omtale, at de faa Annoncementet i dette Blad. Det vil være til gensidig Nytte.

Til Taksigelsesdagen.

Al god Gave og al fuldkommen Gave er ovenfra og kommer ned fra Lysenes Fader, hos hvilken er ikke Forandring eller Skygge af Omstiftelse. Jak. 1, 17.

* * *

Min Sjæl! lov Herren, og glem ikke alle hans Velgerninger,

ham, som forlader dig alle dine Misgerninger; ham, som læger alle dine Sygdomme,

ham, som genløser dit Liv fra Graven; ham, som kroner dig med Miskundhed og Barmhjertighed;

ham, som mætter din Sjæl med det gode, at du bliver ung igen som Ørnen.

Herren øver Retfærdighed og Ret for alle fortrykte. Sal. 103, 2—6.

* * *

Siger altid Gud og Faderen Tak for alle Ting i vor Herres Jesu Kristi Navn. Ef. 5, 20.

Man spørger.

Hvad bliver det til med Fløjbygningen? Det er godt, at der er nogle, som spørger; thi det viser, at der ude i Samfundet er levende Interesse for Sagen. Jeg skal ogsaa gerne svare paa Spørgsmaalet.

Det er jo allerede bekendtgjort, at Subskriptionen til den Sag er saa langt fremskreden, at vi kan forudse, at vi kan naa den bestemte Sum, der skal naas, før Subskriptionen er bindende, nemlig $10,000.

Efter hvad der var subskriberet, da Samfundets „Board of Trustees" og Skoledirektionen sidst holdt Fællesmøde, maa jeg antage, at Summen nu er naaet og mere til. Men vi fortsætter Subskriptionen, indtil vi har været rundt i hele Samfundet; thi det var jo godt, om alle kom med, saa der kunde blive nok til den ny Bygning og muligvis lidt tilovers til at betale Gæld med.

Medlemmerne af Subskriptionskomiteen har ikke rapporteret siden nævnte Møde, saa jeg kan ikke sige bestemt, at saa og saa meget er der subskriberet, men jeg tvivler slet ikke om, at Maalet naaes, mener endog, at det er naaet, saa man trygt kan indbetale sin Subskription, hvem der er færdig dertil.

Det gav jo ligesom lidt Standsning i den Sags Gang, da vi saa, at vi ikke kunde naa at faa bygget i Efteraaret. Men der arbejdes lige trofast for Sagen, og vi haaber at kunne være færdige til at begynde paa a: bygge til Foraaret, saa snart Vejrforholdene og Forholdene ved Skolen tillader det.

Vil Medlemmerne af Komiteen være saa venlige snarest muligt at indberette hver det Resultat, han er kommen til?

Med broderlig Hilsen

A. M. Andersen.

Arvesager i Danmark besørges af

Kgl. Dansk Vice-Konsul

Theo. Olsen,

Omaha. . . . . Nebr.

En Røst fra Folket.

I „Danskeren Nr. 86 var optaget en Meddelelse efter Baptistbladet „Vægteren", som med begejstrede Udtryk fortalte om Baptisternes store og kraftige Menigheder og den megen Velsignelse, som hvilede over disse Virksomheder. Det undrede mig, og vist mange andre med, at en saadan „Nyhed" uden nogen Bemærkning kunde blive sat øverst paa Siden blandt dansk-amerikanske Nyheder. For det første er det jo en bekendt Sag, at Gendøbernes „store" Menigheder har en hel Del „blinde" Medlemmer, bestaaende af Koner, som uden Mandens Vidende er gendøbte, og som derfor maaske aldrig kommer til Baptisttirken efter Optagelsen, samt af unge Mennester, der er forlovede med Baptisters Sønner eller Døtre og for at opnaa Giftermaal maa underkaste sig Gendaab — og saa med Foragt vender sig fra det hele o. s. v. Hoverende meddeles der, at Baptistmenigheden paa Bornholm har 528 Medlemmer; men naar man ved, at disse 528 er spredt over 7 Købstæder og 14 Landsogne med en Befolkning paa ca. 50,000, saa er det hele slet ikke saa storartet. Og saaledes bliver nok hele Herligheden ganske lille, naar den bliver efterset. Med den store Velsignelse er det vistnok ogsaa fattigt bevendt. Trods den ivrigt udfoldede Virksomhed af vederstyggeligt Proselytmageri blandt vort lutherske Menighedsfolk, saa er jo Udbyttet dog meget ringe. Fanges der nu og da et uvidende, storhovedet Menneste, saa uddør der flere af de gamle i Stedet, medens deres forsømte, verdslige Ungdom aldrig slutter sig til Kirken, saa hele Virksomheden næsten alle Vegne er paa glædelig stærk Tilbagegang — set fra et kristeligt Standpunkt.

At de amerikanske Gendøbere er i Fremgang, derom vidner meget. Men at det er en Frugt af Herrens Velsignelse, tvivler man om, naar man ser paa de mange 100,000 Dollars, som aarlig udgives for at fange Lutheranere, eller naar man hører lidt om deres usømmelige Bibelkritik osv.

Deres forb.

E. A. H.

* * *

Vi mente, at ovennævnte Citater fra Baptistbladet talte for sig selv, og vi optog dem i den Tanke, at saadanne kunde tjene som en Spore for vort lutherske Kirkefolk. Samme Tanke fik os til at gøre den Bemærkning, at de forekommende Navne vist alle var danske. Red.

Hermann Wolf, den omvendte Israelit.

(Indsendt af J. A. Larsen)

Blandt dem, fortæller Israelsmissionæren Dr. Rossvalley, som vare inderligt forbundne med Jøden Josef Bomberg før dennes Omvendelse, og som understøttede ham kraftigt i hans Fjendskab mod mit Arbejde for Kristus, var en ung jødisk Købmand, Hermann Wolf. Det var ham, som først overbragte Efterretningen om Josefs Omvendelse til dennes Forældre. En Gang sagde han ogsaa: „Jeg gad se den Mand, som kunde formaa ogsaa at gøre mig til Nar og omvende mig." Men Gud havde Fredstanker ogsaa med denne unge Mand.

Han kom dog omsider til Troen og til den Erkendelse, at Jesus Kristus var Messias og hans Frelser. Glad udraabte han: „Jeg har nu fundet Messias og vil gerne bære mine Forældres Forbandelse; thi han har sagt: „Om ogsaa Fader og Moder forlade mig, saa antager Herren sig mig."

Men førend han kunde melde Forældrene sin Omvendelse, havde andre bragt dem Efterretning derom. Da han nærmede sig Forældrenes Hus, saa Faderen ham komme og gik ham i Møde med ladt Bøsse, og ved Siden af ham stod Moderen meget ophidset. „Hermann", raabte Faderen, „bliv ikke at komme over vor Tærskel, eller jeg skyder dig, skulde jeg end bø i Galgen. Du har bragt Skændsel over dig, over os, over din Religion og Gud. Og nu bær forbandet! Gid Jorden maa oplade sig og opsluge dig som en Gang Dathan og Abiram. Du er ikke mere mit Barn; bort!"

Saaledes var Hermann udstødt og forbandet af sine egne. Men Herren holdt ham opreist, om han end prøvede ham haardt. Da han næste Morgen kom i sin Onkels Forretning, i hvilken han havde haft en smuk Stilling, udbetalte denne ham hans Løn og bød ham gaa med de Ord: „Lad dig ikke mere se her. Jeg ønsker dig og dit Slæng i Gehenna (Hebraisk Ord for Helvede). Hermann Wolf stod nu uden Hjem og Stilling paa Jorden, men ikke uden sin Frelser.

Jesus var hans Sjæl dyrebar; og dette var hans Styrke. Han lavede sig til at søge en ny Plads. Men mange Dage søgte han forgæves. Blandt Jøderne var hver Dør lukket for ham, heller ikke tilbød der sig noget andet Sted. Men Hermann var besluttet paa ikke længere at blive uden Arbejde. Saa modtog han Pladsen som Barberdreng i en Barberstue. Der kom daglig mange af hans jødiske Bekendte og raabte haanende: „Nu, Hermann, er det alt, hvad din Jesus kunde gøre for dig? Sca have vi det dog bedre." Men den haardtprøvede blev sin Frelser tro.

Efter nogle Maaneder viste Hjælpen sig. Hr. Georg Sterry (Firma: Brødrene Sterry), en velhavende Købmand, forespurgte en Dag hos mig, om jeg ikke kunde anbefale ham en ung Mand til Bogholder. Jeg tænkte straks paa Hermann Wolf og sendte ham med en Anbefaling til Hr. Sterry, som ogsaa straks ansatte ham med en ugentlig Løn af 15 Shilling. Ogsaa her blev Hermann den Herre Jesus tro.

Omtrent 6 Maaneder var han i denne Stilling, da Hr. Sterry lod mig kalde og overraskede mig med Ordene: „Jeg frygter for, vi have taget fejl af den unge Mand, Hermann Wolf. I Dag Morges lagde vor Prokurist en Halvtredsindstyvedollarseddel i sin Pult og gik med de øvrige Herrer til Frokost. Da han kom tilbage, vare Pengene borte. Men der var ingen bleven tilbage i Værelserne uden netop Hermann Wolf; altsaa kan kun han alene have taget Seddelen. Jeg kender alle mine Folk, de ere i mange Aar hos mig, og Tusinder af Dollars gaa ugentlig gennem deres Hænder." „Hr. Sterry," sagde jeg, „hvad tænker De at gøre?" „Nu", sagde han, „jeg vil simpelt hen lade ham gaa uden at sige ham noget, og hans egen Samvittighed maa straffe ham." „Men tror De, at det er ret?" spurgte jeg, „vilde vor Herre have handlet saa? Tillad mig i det mindste her at meddele den unge Mand Deres Mistanke i Deres Nærværelse." Herman blev tilkaldt. Jeg rakte ham Haanden, saa stift paa ham og sagde: „Hermann, jeg har en tung Pligt at opfylde. Deres Principal meddelte mig, at i Dag Morges under Frokosttiden, da De alene var i Forretningsværelserne, er en Halvtredsindstyvedollarseddel bleven taget af Prokuristens Pult. Paa Dem hviler nu Mistanken for at have taget Pengene."

I omtrent et Minut svarede Hermann intet, stivt saa han op til Loftet. Saa gik han hen foran Hr. Sterry, faldt der paa Knæ ude af sig selv og bad med opløftede Hænder: „O, Herre Jesus Kristus, min dyrebare Frelser, min Messias! hvis jeg er skyldig i dette, som man her anklager mig for, saa lad min Velgører se det paa mit Ansigt!" Hr. Sterry saa uafvendt paa den unge Mands Ansigt og sagde: „Nu, jeg tror, De er uskyldig." Og vi talte endnu med hverandre, da der bragtes os følgende Telegram fra Hr. Heinrich Sterry, Georg Sterrys Broder og Kampagnon: „Jeg har taget en Halvtredsindstyvedollarseddel af Prokuristens Pult."

Hr. H. Sterry var nemlig samme Morgen telegrafisk bleven kaldt til Pittsburg, hvor der var tilstødt hans Søn et alvorligt Ulykkestilfælde. Bestyriet var han før den hurtige Afrejse ilet til Forretningen og havde der til Rejsen taget hin Pengeseddel af Prokuristens Pult; men da netop ingen var i dette Værelse, vidste intet Menneste deraf. Men undervejs faldt det ham ind, at en af Bogholderne kunde komme i Forlegenhed paa Grund af de manglende Penge, og derfor sendte han fra Jersey City ovennævnte Telegram.

Hr. Georg Sterry var synlig bevæget over den snare Løsning af den for Hermann saa alvorlige Sag. Idet han selv glad aandede frit igen, lagde han sin Haand paa dennes Skulder, og sagde: „Jeg har hørt, at det allerede længe har været deres Hjertes inderligste Ønske at arbejde ubelukkende i Herrens Vingaard. Gaa, og jeg skal hjælpe Dem". Hr. Sterry holdt sit Ord. Han har gjort meget for den unge Mand og bragt store Ofre for Herrens Værk. Men Hermann Wolf har nu allerede i længere Tid arbejdet for sin Frelser og Forløser som Evangeliets Forkynder i Staten Delaware. —

Efter „Missionsbudet."

Protestantisk Kirkeforfatning.

(Efter „Dgbl.")

III.

Hvorledes den enevældige protestantiske Landsherre opfattede sit Forhold til Landets Kirke, fandt et ualmindelig klart Udtryk i den af Peder Schumacher forfattede danske Kongelov af 14. November 1665. Kongen skulde have den højeste Magt over al Kleresiet fra den højeste til den laveste, at bestikke og anordne al Kirke- og Gudstjeneste, Møder, Sammenkomster og Forsamlinger om Religionssagen, naar han det raadelig erægter, byde og forbyde. Han vil agtes af alle Undersaatter for det højeste Hoved her paa Jorden, over alle menneskelige Love, der intet anden Hoved og Dommer kender over sig enten i gejstlige eller verdslige Sager uden Gud alene. Han befaler sine Efterkommere at blive ved den augsburgske Bekendelse, men paalægger dem ogsaa at holde Landets Indbyggere til samme rene og uforfalskede kristelige Tro og den vældeligen haandhæve og beskærme i disse Lande og Riger mod alle Kættere, Sværmere og Gudsbespottere.

Noget kirkeligt Fællesorgan eksisterede ikke, og det Forsøg Erkebiskop Svane efter Souverænitetens Indførelse gjorde paa at faa oprettet et Konsistorialkollegium, mislykkedes. Kongens Kirkemagt udøvedes ligesom hans Statsmagt gennem et rent verdsligt Kollegium, det danske Kancelli. Men iøvrigt blev Kirkens Forvaltning holdt affondret fra Statens og udøvedes gennem særlige kirkelige Organer, Superintendenterne eller Biskopperne og Stiftsøvrighederne. I Gejstlighedens Privilegier af 24. Juni 1661 gav Kongen Tilsagn om, at, hvad han herefter vilde have udrettet hos den gejstlige Stand, skulde Bisperne hver i sit Stift direkte efter Kongens egen Ordre forrette og ikke ved Lenhsmændene eller deres Fuldmægtige.

Den protestantiske Enevældes Kirkeforfatning er paa denne Tid et rent Udtryk for det saakaldte Episkopalsystem. Landsherren er „summus episcopus," den øverste Biskop i sit Land, hvilket selvfølgelig ikke betyder at han selv udsøger kirkelige Funktioner; dem overlader han til de af ham udnævnte Biskopper og Præster. Men han er ligesom det katholske Bispedømme Indehaver af den øverste Kirkemagt, hvis højeste Opgave det er at hævde den rette Tro hos Undersaatterne. Denne Tid er tillige Orthodoksiens Tid, der ikke taaler nogen fremmed Troesbetendelse indenfor Landets Grænser, hverken Katholikker eller Reformerte.

Men denne Tid skulde snart afløses af en anden. Endnu i det 17. Aarhundrede begynder en ny Opfattelse af Statsmagten og dennes Forhold til Kirken at gøre sig gældende. Staten betragtes nu ikke længere som en guddommelig Ordning, men som en menneskelig Indretning, hvilende paa Undersaatternes fri Samtykke. Naar Statsmagten sidder inde med den højeste Kirkemagt, beror dette paa, at Undersaatterne paa Reformationstiden har overdraget denne Magt til Fyrsterne. Men ogsaa den Aand, hvori Kirkemagten udøves, er bleven en helt ny. Det er nu Pietismens Dage, de har afløst Orthodoxiens Eneherredømme. Det er ikke længer Statens første Opgave, at hævde den rene Lære, men derimod at beskytte det fromme Levned, ligegyldigt under hvilken Konfession det føres. Det eneste Staten derfor bør sørge for, er at de forskellige Trosbekendelser og navnlig da Lutheraner og Reformerte, leve fredeligt ved Siden af hverandre; i det religiøse Troesliv har Staten derimod ikke at blande sig.

Naar Landsherren fremdeles anerkendes som Herster over Kirkesamfundet, er det som Indehaver af Statsmagten, ikke som kirkelig Myndighed. Dette saakaldte Territorialsystem giver det attende Aarhundredes protestantiske Kirkeforfatninger deres Særpræg. Vi skal her kun fra vore egne Forhold minde om den i 1737 af Christian den Sjættes oprettede General-Kirke-Inspektion, der ikke skulde have den egentlige Kirkestyrelse, som forblev hos Kancelliet, men derimod skulde føre Opsigt med Kirken og Gejstligheden, og hvis Hovedopgave det navnlig skulde være „at gøre den mellem alle Indbyggere, gejstlige og verdslige, højst fornødne Enighed og den almindelige Roligheds fast og urygselig." Naturligvis begunstigede den til Regeringsprincip ophøjede Tolerance i høj Grad Udviklingen af Særmeninger og Sekter; og Datidens Lovgivning viser notsom, at det var lettere at formane de forskellige Religionspartier til Fred og Ro end at opretholde Freden, der derfor maatte indskærpes ved det ene Lovbud efter det andet (Reser 23. April 1734, Frd. 13. Januar 1741 mfl.) Særlig karakteristisk er et Reskript af 5. Marts 1745 ang. „hvorledes skal forholdes med dem, som til Separatismum, Anabaptismum og andre Vildfarelser er hensaldne"; de skal vel straffes, men „ikke for deres særdeles Meninger i Religionen, men for deres formastelige Ulydighed imod Lov og Forordninger" — altsaa den reneste Territorialisme.

1791 ophævedes General-Kirke-Inspektionen, hvis Forhold til Kancelliet paa den ene Side og Bispidømmet paa den anden Side aldrig havde været ret klart, og som derfor ikke havde udrettet stort. Hele Statsmagtens Tilsyn med Kirken var da paany samlet i det danske Kancelli. Og herved har det for Danmarks Vedkommende haft sit Forblivende. „Det danske Kancelli" har stiftet Navn og hedder nu „Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet," og Kongen deler nu Lovgivningsmagten i kirkelige Sager, som i alle andre med Rigsdagen. Men i Virkeligheden er det fremdeles Statsmagten, der udøver den øverste Styrelse af den lutherske Kirke i Danmark ganske som i Enevældens Dage.

I de tyske protestantiske Lande skred Udviklingen imidlertid videre under Paavirkningen dels af Konfessionernes Blanding dels af de politiske Frihedsideer, der opkom i det attende Aarhundrede. Man betragtede Kirken som en selvstændig Forening af troende, der havde Krav paa at styre sig selv, uden at Landsherren havde anden Ret til at indblande sig i Kirkens Anliggender end den, han i det hele udøver lige overfor et hvilket som helst Samfund indenfor Landets Grænser. (Kollegialsystemet). Naar man efter Reformationen havde overdraget Fyrsterne Kirkemagten, maatte denne Overdragelse nu kunne kaldes tilbage. Og idet man frembrod Luthers Lære om det almindelige Præstedømme, som i de mellemliggende Aarhundreder ikke havde fundet praktisk Anvendelse, forbrede man nu Lægfolkets Deltagelse i de enkelte Menigheders Styrelse, saa vel som en repræsentativ Forfatning for hele Landskirken. Hvilken Støtte disse Anstuelser, der har beherskt hele det nittende Aarhundredes Udvikling, har fundet i den reformerte Kirkes Forfatninger og i den Union, der i enkelte tyske Stater har fundet Sted mellem de lutherske og reformerte Landskirker, skal nu blive fremstillet.

E. F. L.

Ikke noget almindeligt.

Den Hellig Aand sagde til mig: „Skriv!"

„Ja", svarede jeg; „men hvad skal jeg skrive?"

„Om de sidste Dages Erfaringer."

„Men der er intet, som er værd at nedskrive Dagene er alle ens. Det er altsammen saa dagligdags, saa smaat og almindeligt."

„Kalder du det noget smaat og almindeligt at vaagne hver Morgen skærmet af min Kærlighed og holdt i Live ved min Aande?"

„Nej, Herre. Tilgiv mig, at jeg kaldte det smaat. Men det er dog ikke disse dagligdags Ting, du vil, at jeg skal nedskrive?"

„Jo, skriv om, hvorledes du føler min Nærværelse, medens du klæder dig paa, og naar du gaar ud i Lyden. Fortæl om, hvilket Samfund, vi har, og hvorledes min Aand hviler over dig, medens du fodrer Kreaturerne og har travlt med Malkningen og Rengøringen i Stalden. Kalder du det noget smaat og almindeligt at være fyldt med en overstrømmende Glæde Dagen lang, fordi du føler min Nærværelse og hører min Røst?"

„O, nej, Herre. Det er mere værd end en Røgstøtte om Dagen og en Ildstøtte om Natten."

„Er det en ringe Ting at være iført min Kraft, saa at Satan ikke kan røre dig? Kalder du det noget almindeligt, at du, som er svag, faar Kraft baade paa Sjæl og Legeme til at udføre alt, hvad jeg har planlagt for dig?"

„Nej, Herre, det er noget forunderligt."

„Er det noget almindeligt, at min Kraft holder Sygdommen borte fra dit Legeme, saa at du kan gaa frisk og glad omkring i en Kraft, som ikke er din egen?"

„Nej, visselig ikke, Herre."

„Eller det, at du bor i den Højestes Skjul, i den Almægtiges Skygge? Eller at du lever i Samfund med mig? Eller at du er den Hellig Aands Tempel og kan bære Aandens Frugter? Eller at du kan være et aabent Brev fra mig, læst af alle Mennesker? Eller at min Aand aabenbarer alle mine Hemmeligheder for dig? — Dette er dit daglige Liv. Kalder du saa det smaat og almindeligt?"

„Nej, Herre. Tilgiv mig den Tanke, at noget, som kommer fra dig, skulde være smaat."

„Min elskede, du har maalt dine Dage efter dit Ønske om at arbejde for mig. Du har syntes, det var saa smaa Resultater i Sammenligning med, hvad andre kunde udrette. Men se nu bort derfra. Agt nu alene paa, hvad jeg ønsker at gøre for dig og i dig. Se paa mig og bliv forvandlet efter det Billede, du beskuer. Det er din Styrke at være stille."

„Men, Herre, jeg hørte din Befaling til at gaa ud i al Verden og forkynde Evangeliet. Og jeg har søgt at gøre godt og at frelse Sjæle."

„Hvor vidt lykkedes saa dit Arbejde? Fik du Sjæle frelst?"

„Nej, Herre, det var dit Værk."

„Lykkedes det dig at gøre godt?"

„Nej, Herre, ogsaa det var dit Værk."

„Ser du da ikke, kære Sjæl, at om du havde været stille og tom, saa kunde jeg have fyldt dig og brugt dig mere? Al din Løben, al din Virken hindrer mit Værk. Men jeg ved, at det er dit Hjertes Ønske at behage mig. Hvil da i mig! Lad mig da i det mindste have et Barn, som er stille, med tomme Hænder, som jeg kan fylde, med Øren, der er vendte mod mig, saa at jeg kan tale og gøre hele Arbejdet."

„Ja, Herre, lad din Gerning ske uhindret i mig! Fuldfør dit Velbehag i mig, hvad det saa end skal koste for mig selv! Aldrig mere vil jeg tænke om mit Liv, at det er dagligdags, om mine Dage, at de ere almindelige, eller om noget Arbejde, at det er smaat; thi nu ser jeg, at du er i de allermindste Smaating."

(„Kirkeklokken.")

Om „at blive gammel".

Dr. M. H.

(Husmoderens Blad.)

Allerede for over 2000 Aar siden prædikede Demokrit, Atomlærens Grundlægger, den Sætning: „Intet sker tilfældigt, men alt af en Grund og med Nødvendighed".

Ogsaa det „at blive gammel" er en Naturnødvendighed, thi intet i hele den vide Natur er bestandigt; alt synligt er underkastet Forvandlingens Lov. Ligesom Planter og Dyr opstaar og forgaar, saaledes vokser Mennestet ogsaa langsomt op, naar sit Højdepunkt og gaar derefter ligeledes efterhaanden Opløsningen i Møde.

I Fysiologien betegner Alderen ikke alene Antallet af de Aar, man har levet, men ogsaa den Udviklingstilstand, Legemet befinder sig i i Forhold til Aarene. Man kan i Følge den godt være „gammel" og dog legemlig sund og aandelig frisk — men man kan paa den anden Side være endnu „ung" af Aar, og dog være „gammel", det vil sige mat og træt af Livet.

Begrebet „at blive gammel" er derfor meget relativt; det er ikke ensbetydende med Leveaarenes Tal, men med Kræfternes Forfald, med Organernes Aftagen i Virksomhed, med Livskraftens langsomme Hendøen. Alderen begynder altsaa ikke stematisk efter Almanakken med et bestemt Leveaar, men i Følge Naturlovene, saa snart Betingelserne for „at blive gammel" er til Stede. Disse Betingelser er til Stede — som allerede antydet — saa snart Livskraften af